

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 118 0 Rs 000337 09 Rev
Banja Luka, 12.01.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, Senada Tice i Jadranke Stanišić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Ž. B. iz B. L., koga zastupa M. B., advokat iz B. L., Ulica ... br. ..., protiv tužene RS - Ministarstvo za ..., koju zastupa zastupnik na osnovu zakona Pravobranilaštvo Republike Srpske, sjedište u B. L., radi zaštite prava iz radnog odnosa, vrijednost spora 10.316,20 KM, odlučujući o reviziji tužene protiv presude Okružnog suda u Banjoj Luci, broj 011-0-Ž-09-000047 od 18.03.2009. godine, na sjednici održanoj 12.01.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjoj Luci broj Rs-396/2004 od 05.12.2008. godine poništena su kao nezakonita rješenja tužene broj: 01-1501/03 od 09.12.2003. godine i broj: 01-845/04 od 12.05.2004. godine, o prestanku radnog odnosa tužitelja (stav I); obavezana je tužena da tužitelju isplati štetu na ime razlike obračunatih plata zbog nezakonitog prestanka radnog odnosa u iznosu od 10.316,20 KM za period od 01.01.2004. godine pa do 10.07.2006. godine, sa dospelom zakonskom zateznom kamatom za taj period u iznosu od 8.757,82 KM, da mu isplati zakonsku zateznu kamatu na iznos naknade od 10.316,20 KM počev od 22.08.2006. godine pa do isplate, te da za tužitelja izvrši uplatu doprinosa za penzijsko- invalidsko osiguranje i zdravstvenu zaštitu, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude (stav II); obavezana je tužena da tužitelju na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 1.420,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja pa do isplate (stav III).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjoj Luci, broj 011-0-Ž-09-000047 od 18.03.2009. godine, žalba tužene je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužena revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se revizija uvaži, pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev odbije ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Tužitelj zahtjevom traži da se ponište rješenja o prestanku radnog odnosa kod tužene i isplate plate počev od 01.01.2004. godine do 10.07.2006. godine, uz uplatu doprinosa za penzijsko - invalidsko osiguranje i zdravstvenu zaštitu.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužitelj je bio zaposlen kod Ministarstva za ... RS - Odsjek B. L., na poslovima administrativnog izvršioca; da je rješenjem ministra Ministarstva za ... RS o prestanku radnog odnosa tužitelja od 09.12.2003. godine, njemu prestao radni odnos "sa 31.12.2003. godine"; da je prema obrazloženju rješenja tužitelj bio zaposlen na određeno vrijeme u periodu od 31.12.2002. godine do 31.12.2003. godine, da je istekao rok na koji je tužitelj primljen i da je "prestala potreba za daljim radnim angažovanjem"; da je tužitelj protiv rješenja o prestanku radnog odnosa podnio prigovor po kom je ministar Ministarstva za ... RS, rješenjem od 12.05.2004. godine, broj 01-845/04, usvojio prigovor u odnosu na otpremninu i otkazni rok, utvrđujući iznos na ime otpremnine od 2.240,34 KM i otkaznog roka u iznosu od 373,39 KM i da je tužitelj kod prvostepenog suda dana 22.03.2004. godine pokrenuo ovaj spor.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09-u daljem tekstu ZPP), primjenom odredbe člana 32., 41., 56. i 88. Zakona o administrativnoj službi u Upravi Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 16/02, 62/02 i 38/03 - u daljem tekstu: ZASURS), koji je bio u primjeni u vrijeme donošenja osporenih rješenja, prvostepeni sud je odlučio kao u izreci presude.

Po shvatanju prvostepenog suda, tužitelj je imao status državnog službenika i tužena je bila dužna da prije donošenja osporenog rješenja postupi u skladu sa odredbom člana 56. st. 1. ZASURS i pokuša iznaći mogućnost zaposlenja tužitelja u istom ili drugom organu državne uprave. Tužena je, kako prvostepeni sud nalazi utvrđenim, tek nakon donošenja prvostepenog rješenja o prestanku radnog odnosa (09.12.2003. godine), uputila 15.3.2004. godine dopis i dostavila drugim ministarstvima spisak radnika koji se ne mogu rasporediti na drugo radno mjesto, među kojima je i tužitelj. Tužbu tužitelja sud nalazi blagovremenom u smislu odredbe člana 88. ZASURS jer je „podnio tužbu prije donošenja odluke o prigovoru“.

Odlučujući o žalbi, drugostepeni sud zaključuje da tužitelj, koji je bio raspoređen na radno mjesto administrativnog izvršioca, u smislu odredbe člana 32. ZASURS u vezi sa odredbom člana 3. Uredbe o kategoriji državnih službenika („Službeni glasnik RS“, broj 29/03-u daljem tekstu: Uredba) nema svojstvo državnog službenika, ali da je njegova tužba blagovremena prema odredbi člana 105. ZOR u vezi sa odredbom člana 125. ZASURS. Pored toga, sud nalazi da je u razrješenju ove pravne stvari prvostepeni sud primjenio Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta čijoj primjeni nije bilo mjesta, jer je ovaj stupio na snagu 26.12.2003. godine, a rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelja doneseno je 09.12.2003. godine.

Drugostepeni sud, takođe, zaključuje da je tužitelj bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme i takav status mu nije mogao prestati, kako se navodi u osporenim rješenjima, zbog isteka vremena na koji je primljen, što ih same po sebi čini nepravilnim.

Iz tog razloga, drugostepeni sud nalazi da je prvostepena presuda pravilna, ali kroz primjenu odredbi člana 124. i 125. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, broj 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03 - u daljem tekstu: ZOR).

Drugostepena odluka je pravilna.

Odredbom člana 125. ZASURS propisano je da će se na radne odnose državnih službenika, koji nisu regulisani ovim zakonom, kao i na pomoćno i tehničko osoblje zaposleno u organima državne uprave, primjenjivati Zakon o radu, Opšti kolektivni ugovor i Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti uprave u RS.

Kod činjenice da je tužitelj bio zaposlen kod tužene na radnom mjestu “administrativni izvršilac”, koje radno mjesto je tužena predvidjela Pravilnikom o sistematizaciji, broj 01-962/01 od 01.08.2001. godine, koji je važio u vrijeme donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa od 09.12.2003. godine, to tužitelj u smislu odredbe člana 2. stav 5. u vezi sa članom 32. stav 1. tačka 9. i stav 2. ZASURS, te člana 1., 7. i 9. Uredbe o kategorijama državnih službenika (“Službeni glasnik RS”, broj 29/03), nema status državnog službenika.

Činjenica da je Pravilnikom o sistematizaciji, broj 01-1431/03 od 18.11.2003. godine predviđeno radno mjesto “stručni saradnik-administrativni izvršilac” koje spada u kategoriju državnih službenika, ne može dovesti do toga da se u rješavanju primjenjuju odredbe člana 56. ZASURS, na čemu revizija pogrešno insistira. Ovo stoga, što je ovaj Pravilnik stupio na snagu 26.12.2003. godine, dakle, nakon donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa tužitelja, tj. po proteku roka od 8 dana od dana kada je u “Službenom glasniku RS”, broj: 108/03 od 18.12.2003. godine objavljena odluka Vlade RS, broj 02/1-020-1271/03 od 13.11.2003. godine kojom je data saglasnost na taj Pravilnik.

Dakle, mjerodavno pravo za razrješenje ovog spornog odnosa je ZOR.

Odredbom člana 105. stav 2. ZOR je propisano da tužbu za zaštitu prava radnik može podnijeti u roku od jedne godine od dana saznanja za učinjenu povredu (subjektivni rok), a najkasnije u roku od tri godine od dana učinjene povrede (objektivni rok).

Rješenje o prestanku radnog odnosa broj: 01-1501/03 od 09.12.2003. godine tužitelj je zaprimio najkasnije 23.12.2003. godine kada je uložio prigovor, pa kako je tužba podnesena prvostepenom sudu 22.03.2004. godine, to je ona blagovremena u smislu odredbe člana 105. stav 2. ZOR.

Donoseći rješenje broj: 01-845/04 od 12.05.2004. godine kojim je odlučivao povodom izjavljenog prigovora protiv prvostepenog rješenja o prestanku radnog odnosa tužitelja, tužena je priznala činjenicu da je tužitelj, po ugovorima o radu koji su zaključivani na određeno vrijeme, radio kod nje bez prekida radnog odnosa 3

godine, 6 mjeseci i 27 dana, i da je, u smislu odredbe člana 18. stav 2. ZOR, po samom zakonu, zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme.

Kako je rješenjem tužene broj: 01-1501/03 od 09.12.2003. godine navedeno da je tužitelj "primljen na rad na određeno vrijeme" i da mu radni odnos prestaje "jer je prestala potreba za daljim radnim angažovanjem", pravilnim se ukazuje zaključak drugostepenog suda da je rješenje o prestanku radnog odnosa nezakonito, jer ZOR ne sadrži odredbu po kojoj radniku koji je radni odnos zasnovao na neodređeno vrijeme može prestati radni odnos nakon isteka određenog vremenskog perioda.

Takođe je potrebno imati u vidu da je po prigovoru tužitelja od 23.12.2003. godine tužena odlučila rješenjem od 12.05.2004. godine, dakle po proteku roka od 30 dana od dana izjavljenog prigovora, pa se u smislu odredbe člana 104. stav 4. ZOR ima smatrati da je prigovor prihvaćen, polazeći od činjenice da je radni odnos tužitelja po samom zakonu prerastao u radni odnos na neodređeno vrijeme.

Odredbom člana 117. stav 1. ZOR zakonodavac je propisao prava koja ostvaruje radnik u slučaju kada se odlukom suda utvrdi da je otkaz ugovora o radu nezakonit.

Pozivanje revizije na odluku ovog suda, broj 118-0-Rev-06-000 918 od 10.10.2008. godine nije prihvatljivo. Naime, iz obrazloženja navedene odluke proizilazi da status tužitelja kao državnih službenika nije bio sporan i da razlozi za otkaz ugovora o radu nisu isti jer se u toj odluci navodi da je otkaz ugovora o radu uslijedio "zbog smanjenja obima poslova i broja zaposlenih", dakle iz razloga propisanih odredbom člana 113. stav 1. tačka 2. ZOR.

Odredbama ZPP nije propisana mogućnost da se navodi žalbe koja je izjavljena protiv prvostepene presude mogu smatrati revizionim navodima, pa kako ti razlozi nisu istaknuti i u reviziji, ovaj sud ih nije mogao cijeniti.

Pobijana odluka nema nedostatke na koje se ukazuje u reviziji, odnosno na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, pa je revizija primjenom odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09) odbijena.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić